

NK DINAMO, 1980.

AMD DINAMO, 1978.

DIREKT

pobjednik Kupa veselajamskih gradova 1967;

[4] Teniska sekcija: osn. 1947 poslije rasformiranja FD Slavija; prvak Jugoslavije u muškoj i ženskoj konkurenciji za 1948; od 1949 djeluje u sastavu SD Naprijed, a poslije u sastavu SD Medveščak; [5] Veslačka sekcija: pobjednik na PJ 1947 u samcu (kategorija lakih veslača).

dinamometar, sp. medicina: naprava za mjerenje sila (vlaka, tlaka ili težine). Promjena dužine opterećenog spiralnog pera ili promjena oblika luka prenosi se na kazaljku, čiji se pomak očitava na brojčanicu kao veličina sile. U sp. medicini se primjenjuju različiti tipovi za utvrđivanje sile što je proizvode mišići (npr. za mjerenje snage mišića šake, ruku, nogu, leđa, glave i dr.).

DINAMOMETAR

dinamometrija, mjerenje snage velikih mišićnih grupa (ruku, nogu, leđa) stezanjem, pritiskanjem, istezanjem i rastezanjem dinamometra.

dinamometrijski testovi snage, metoda utvrđivanja snage, mjerenjem svladavanja otpora pomoću specijalno konstruiranih instrumenata; od mnogih dinamometra najviše se koristi dinamometar za mjerenje snage stiska šake.

Dinara (1831 m), najviši vrh u SRH (istoimena planina) razvijenih kraških oblika, s penjačkim područjima na velikoj jugozap. barijeri u kojima je izveden niz prvenstvenih uspona. Na zap. strani je planinarski dom na Brezovcu, na jugoist. podnožju Spomen dom II dalmatinske brigade.

Dinaridi, gorski niz alpskog porijekla koji se pruža od Slovenije do alb. granice prelazeći na nekoliko mjesta vis. od 2500 m; nazvan po planini Dinari. Gl. osobina je izrazito razvijen kraški reljef u debelim slojevima vapnenačkih stijena. Pripada im niz planina koje su zbog svoje ljepote planinarski obrađene (Snežnik, Učka, Risnjak, Velebit, Mosor, Biokovo, Durmitor, Prokletije i dr.).

Diogenes iz Efeza (I st.), peterostruki grč. pobjednik na ant. Ol u umjetničkom natjecanju trubom.

dioptr (grč.), streljaštvo: uređaj za viziranje; vrsta zatvorenog nišana s kružnim otvorom promjera 1–2 mm; prilikom nišanje oko se usmjerava kroz kružni otvor preko mušice i nišanske točke (cilja).

diploma, povelja, isprava trajne vrijednosti, službena isprava o podjeli titule ili priznanja; svjedodžba kojom se potvrđuje neki određeni uspjeh u f.k., npr. o uspješno završenom stručnom obrazovanju, odn. položnom stručnom ispitu; također, priznanje za visoki plasman sportaša na natjecanju ili za višegodišnji uspješni rad sp. radnika.

direkt, boks: vrsta udarca koji se izvodi opružanjem zgrčene ruke, pri čemu se pravolinijskim pokretom šake najkraćim putem nastoji doseći glavu, vrat ili trup protivnika; primjenjuje se u borbi na distanci. Lijevi d. (kod desnjaka) je uvodni udarac u borbi i pretežno obrambenog karaktera; desni d. je izrazito napadački udarac.

direktne igre, vrste starih baskijskih igara loptom (rebote, pasaka), u kojima po 2–5 igrača međusobno i naizmjenice odbijaju loptu preko linije na igralištu place libre ili na igralištu trinquet.

direktni slobodni udarac → **slobodni udarac**
direktno gađanje, kuglanje: hitac bez rotacije, usmjeren neposredno na određeni čunji i bez prethodnog dodira kugle s nekim drugim čunjem.

direttissima, alpinizam: naziv penjačkog smjera koji s podnožja vodi izravno na vrh bez obzira na terenske teškoće. Naziv je prvi put primijenio penjač E. Comici u Dolomitima. Osobito težak uspon naziva se superdirettissima, a spada u domenu penjačkog ekstremizma.

dirigent igre, u ekipnim sp. igrama igrači koji kreira i organizira igru svoje ekipe u napadu ili obrani.

dirigirani ždrijeb, metoda izvlačenja ekipa (ili pojedinaca) za nosioce grupa (odn. skupina), na velikim sp. natjecanjima (olimp.

turnir sp. ekipa, PS, PE, Wimbledon i dr.). Organizator na osnovi redoslijeda s prethodnog istovrsnog natjecanja i na osnovi propozicija, najprije utvrđuje ždrijebom nosioce pojedinih grupa za prednatjecanje (npr. prve četiri ekipe s prethodnog PS imaju pravo da budu ždrebane za nosioce grupa olim. rukometnog turnira i obratno). U sljedećoj seriji ždrebuju se naredne četiri ekipe (od 5. do 8. mjesta) za razmještaj na druge pozicije u svakoj od 4 grupe, pa zatim naredne četiri ekipe za treće pozicije u grupama i konačno preostale četiri ekipe za četvrte pozicije. Tako izdrebane ekipe igraju po jednostrukom bod-sistemu unutar prednatjecateljskih grupa za što bolji redoslijed, jer time stječu pravo sudjelovanja u polufinalnim grupama. Ako neka od ekipa ispadne u toku kvalifikacijskih utakmica za završni dio PS ili olim. turnira, njezina ranije stečena prava za d.ž. prelaze na ekipu koja je umjesto nje stekla pravo da sudjeluje u završnim borbama na PS, odn. olim. turniru. D.ž. se također primjenjuje u ligaškim i pojedinačnim natjecanjima u pojedinim sp. granama kada se u skladu s propozicijama određenog natjecanja neki sudionici natjecanja moraju međusobno sastati u uvjetovanim terminima odn. kolima (npr. pojedinci iz istog kola međusobno u prvim kolima turnira i dr.).

dirigiranje, šah: važan kombinacijski element, sličan otklonu, kojim se iznuđuje slijedeći potez protivnika; isključivi mu je cilj dovlačenje protivničke figure na neko određeno polje ili liniju, red ili dijagonalu; izvodi se zbog napada na dotičnu protivničku figuru ili zbog ostvarenja drugih kombinacijskih elemenata (blokiranje ili prekidanje linija); jedino se kod pat kombinacija protivnička figura dirigira baš zbog samog njezinog djelovanja.

dirizabl → **zračni brod**

disajna gimnastika, kompleks vježbi za razvoj prsnih mišića; izvodi se udisajima i izdisajima različite snage, tempa i br. ponavljanja u stojećem, sjedećem ili ležećem položaju. Vježbe se mogu izvoditi i pomoću ruku. D.g. se najviše primjenjuje u otklanjanju deformacija grudnog koša i kralješnice.

disajna pauza, [1] kuglanje: vrijeme zadržavanja daha pri zaletu; kuglač izdahne suvišan zrak iz pluća u pripremnom dijelu zaleta, a udahne nakon izvršenja zaleta i izbačaja kugle; [2] streljaštvo: vremenski interval u kojem natjecatelj pri nišanjenju prekida disanje; kod većine strijelaca d.p. traje 5–15 sek. D.p. u redovnom ciklusu disanja traje znatno kraće (1–2 sek.).

disajni ciklus, streljaštvo: cjelina koju čine udisaj, izdisaj i disajna pauza; pri udisanju bez dodatnih opterećenja d.c. traje 4–5 sek. Pojačani d.c. primjenjuje se u pauzi između dva hica, da bi se nadoknadio manjak kisika koji nastaje za vrijeme povećane disajne pauze pri nišanjenju.

disalica, plastična cijev duga oko 30 cm i zakrivljena na donjem dijelu; služi za disanje dok je glava ronioca ili plivača s perajama pod vodom. D. se čvrsto drži zubima, a gumeno proširenje na kraju sprečava ulaz vode u usta. Na srednjem dijelu d. se pričvršćuje za remen maske ili se stavlja između remena maske i glave.

disarmo (tal.) → **razoružanje**

disciplina (lat.), [1] stega, red, poslušnost; navika na pokoravanje određenom poretku; podvrgavanje sp. pravilima, koja određuju prava i dužnosti članova sp. organizacije; [2] naziv za različite oblike tjel. vježbanja